

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری صاد
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶۰-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگوی صبا با دو مستندساز روایت‌هایی مستند از زندگی انسان‌ها

آنها در شهر زندگی می‌کنند. شخصیت قدم‌لی برای ما بسیار جذاب بود چون تمام کارهای روستا مثل تعمیر سقف‌ها، درمان حیوانات آسیب دیده، باز کردن راه‌های مسدود شده و غیره بر عهده ایشان بود بنابراین این سوژه جذاب در کنار مسئله مهاجرت که این روستا هم با آن مواجه بود باعث شد تا تصمیم بگیریم روی این موضوع کار کنیم. آغاز پژوهش روی موضوع را آغاز کردیم تا زمانی که صداگذاری کار به اتمام رسید حدود دو سال زمان برد. «زمنستان طولانی» به نوعی یک مستند مشاهده‌گر است اما من خودم را فقط به این مقید ندانستم و سعی کردم همزمان که در اثر به سوژه و اتفاقات وفادار هستم اثر را از نظر زیبایی‌شناسی هم از صافی ذهن خود عبور دهم و اتفاقاتی که در این زمان بیش از یک سال برای قدم‌لی همسر و فرزندانش افتاده را به تصویر بکشم.

آیا در مسیر تولید این مستند مردم بومی منطقه یا مسئولینی که باید مجوزهای لازم را صادر می‌کردند با شما همکاری کردند؟

مهمترین شانس که ما داشتیم فهم و شعور بالای خود قدم‌لی بود. او با اینکه بیش از ۷۵ سال سن داشت و ممکن بود خسته شود اما خودش، همسرش و فرزندانش آنقدر انسان‌های آگاه و با فرهنگی بودند که همیشه به ما می‌گفت تصویری که شما از این اتفاقات و من می‌گیرید سندی خواهد شد برای آیندگان و آیندگان خواهند فهمید که چه اتفاقاتی افتاده است. به همین دلیل ما از این سمت مشکلی نداشتیم اما به هر حال با چالش‌هایی مواجه بودیم به خصوص که منطقه دور افتاده و در دل جنگل است و از دل جنگل تا خود جاده اصلی چیزی حدود ۲ ساعت و نیم راه است بنابراین وقتی زمنستان می‌شود رفت و آمد خیلی سخت می‌شود. با سرد شدن هوا آب در لوله‌های یخ می‌زند و آب در منطقه نیست و حتی در تابستان کمبود آب و قطعی برق دارند و این‌ها چالش‌هایی بود که ما هم درگیرش می‌شدیم. اما دقیقاً به همین خاطر که در دل جنگل و مستقل کار کردیم بارگان‌های دولتی کاری نداشتیم و برای مجوزها با مشکلی روبرو نبودیم. خوشبختانه دانشکده پزشکی مازندران، محیط زیست و جنگلبانی تعامل خوبی با ما داشتند.

کار کنیم تا وقت ایشان کمتر گرفته شود.
اهمیت جشنواره حقیقت برای شما به عنوان مستندساز چیست؟

جشنواره حقیقت بهترین و ویرترین سینمای مستند ایران است که به اکران مستندهایی با سلاقی مختلف می‌پردازد. مستندسازان با شکل‌ها و فرم‌های مختلف فیلم‌هایشان را می‌سازند و از بین صدها مستندی که در سال ساخته می‌شود حدود ۶۰ یا ۷۰ فیلم برگزیده می‌شود بنابراین فرصت بسیار خوبی برای مستندسازان است. مثلاً از شهر مشهد علاوه بر من و دو همکارم که در جشنواره فیلم داشتیم ۱۷ فیلمساز دیگر هم در جشنواره حضور داشتند و این حضور بدین علت است که جشنواره فرصتی است برای دیدن، آموختن و تبادل نظر است. به عقیده من ۵۰ درصد یادگیری بر دیدن استوار است وقتی که شما خوب می‌بینید می‌توانید فیلم خوب هم بسازید بنابراین اگر سلیقه‌های مختلف را نبینید و خود را به روز نکنید و نتوانید نظریات بقیه را بشنوید طبیعتاً پیشرفتی در حوزه سینمای مستند نخواهید داشت. من تاکنون ۵ فیلم در جشنواره سینما حقیقت داشتم و ۴ سال است که در این جشنواره شرکت می‌کنم و سعی می‌کنم همه فیلم‌ها را ببینم و این مسئله به فیلمساز کمک می‌کند تا نگاهی جدید داشته باشد و فیلمسازی خود را به روز کند.

حسن جعفری کارگردان مستند «زمنستان طولانی»:
مهاجرت از روستا به شهر دغدغه ذهنی ام بود
لطفاً در مورد داستان این مستند بگوئید و اینکه جذابیت پرداختن به آن چه بود؟

داستان مستند «زمنستان طولانی» در منطقه چهاردانگه مازندران می‌گذرد و مربوط به مهاجرت روستاییان به شهر است. خود من بچه همین منطقه هستم و مسئله مهاجرت از روستا به شهر همیشه یکی از دغدغه‌های ذهنی‌ام بود و مدام به دنبال سوژه‌ای بودم که بتوانم در این رابطه کار کنم. در روستاگردی‌هایی که داشتیم با آقایی به نام قدم‌لی که در روستایی به نام «مزده» بین ساری و سمنان به همراه همسرش زندگی می‌کند آشنا شدیم و این در حالی بود که هفت فرزند

«پشت کوه‌های علی زنگی» عنوان فیلم مستندی پرتره است به کارگردانی علیرضا باغشنی و همچنین مستند نیمه بلند «زمنستان طولانی» ساخته حسن جعفری دو فیلمی هستند که در اولین حضور جشنواره‌ای‌شان در رویداد سینما حقیقت رونمایی شدند. با کارگردانان این دو اثر گفت‌وگویی انجام داده‌ایم.

علیرضا باغشنی کارگردان مستند «پشت کوه‌های علی زنگی»:
۵۰ درصد یادگیری بر دیدن استوار است
این مستند به چه موضوعی می‌پردازد و در کدام دسته از آثار مستند جا می‌گیرد؟

سوژه و قهرمان مستند «پشت کوه‌های علی زنگی» درباره کودکی است که رعیت خان بوده، در پشت کوه زندگی می‌کرده و اصطلاحاً پشت کوهی بوده است. کودکی از یک خانواده کارگر که در ابتدا از تحصیل بدش می‌آید و دوست دارد که چوپانی خان را انجام دهد اما در نهایت به مدرسه می‌رود و امروز بهترین فوق تخصص نوزادان ایران است. این فیلم مستند پرتره‌ای در مورد زندگی دکتر حسن بسکابادی فوق تخصص اطفال و نوزادان است که از ابتدای زندگی ایشان شروع شده و به سختی‌های طاقت فرسایی که تا لحظه فوق تخصص گرفتن پشت سر گذاشته‌اند می‌پردازد.

آشنایی شما با این سوژه چگونه بود؟
در سفری که به سوریه داشتم به عنوان مستندساز همراه گروهی از اساتید دانشگاه علوم پزشکی مشهد بودم که می‌خواستند با تعدادی از اساتید دانشگاه‌های مختلف سوریه نشست و تبادلات علمی داشته باشند. آنجا بود که با آقای دکتر آشنا و زمانی که از زندگی‌شان مطلع شدم، دیدم که سوژه بسیار خوبی برای مستند هستند.

با چه چالش‌هایی در زمینه ساخت این مستند روبرو بودید؟
با توجه به اینکه خود آقای دکتر فرد پر مشغله‌ای هستند و سرشان شلوغ است و علاوه بر بیمارستان و مطب به کارهای جهادی هم مشغول هستند کمی چالش زمانی داشتیم اما خوشبختانه ایشان همکاری و همراهی کاملی با ما داشتند و ما هم تلاش کردیم که به صورت فشرده

بهرام افشاری | هوتن شکبیا | الهه حصاری
مهدی حسینی نیا | صدف اسپهبدی | حسین پاکدل
با هنرمندی: سیاوش طهمورث | ناهید مسلمی

۷۰٪

SEVENTY THIRTY

کارگردان بهرام افشاری
تهیه کننده سید ابراهیم عامریان

Director Bahram Afshari | Producer Ebrahim Amerian